KNF | KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

29 stycznia 2019 r.

Komunikat w sprawie wypełniania obowiązków informacyjnych oraz sprawozdawczych przez zarządzających ASI wpisanych do rejestru zarządzających ASI

Zakres wykonywania obowiązków informacyjnych dotyczących zarządzających ASI jest uzależniony od tego, czy zarządzający ASI, w myśl art. 70t ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi – Dz. U. z 2018 r. poz. 1355, z późn. zm. (dalej: „Ustawa"), wykonuje działalność polegającą na zarządzaniu alternatywną spółką inwestycyjną, w tym wprowadzeniu tej spółki do obrotu na podstawie zezwolenia Komisji, czy też stosownie do art. 70zb Ustawy, na podstawie wpisu do rejestru zarządzających ASI.

Zgodnie z treścią art. 70zb ust. 4 Ustawy, do zarządzającego ASI, który wykonuje działalność określoną w art. 70e ust. 1 Ustawy bez zezwolenia Komisji, po uzyskaniu wpisu do rejestru zarządzających ASI nie stosuje się przepisów art. 70d, art. 70f ust. 3–12, art. 70g–70j, art. 70l–70r oraz przepisów działów IIIb, IV, XII i XIII Ustawy.

W związku z powyższym, zarządzający ASI prowadzący działalność na podstawie wpisu do rejestru zarządzających ASI jest zobowiązany do wypełniania następujących obowiązków informacyjnych oraz sprawozdawczych.

I. Obowiązki informacyjne zarządzających ASI wpisanych do rejestru zarządzających ASI

Zgodnie z art. 70zd ust. 3 Ustawy, zewnętrznie zarządzający ASI wpisany do rejestru zarządzających ASI zgłasza do tego rejestru każdą alternatywną spółkę inwestycyjną, którą zamierza zarządzać, przekazując Komisji informację o jej firmie (nazwie) wraz z opisem jej polityki inwestycyjnej oraz strategii inwestycyjnej albo oświadczeniem, że polityka ta oraz strategia są zgodne z opisem, o którym mowa w art. 70zc ust. 2 pkt 4 lit. b Ustawy.

Zgodnie natomiast z art. 70zd ust. 4 Ustawy, zarządzający ASI wpisany do rejestru zarządzających ASI niezwłocznie informuje Komisję o:

1) o zmianie danych określonych w art. 70zd ust. 1 Ustawy, tj. zmianie firmy (nazwy) i adresu siedziby zarządzającego ASI, a w przypadku zewnętrznie zarządzającego ASI – również o zmianie firmy (nazwy) i adresu siedziby każdej zarządzanej przez niego alternatywnej spółki inwestycyjnej,
2) o zaprzestaniu zarządzania alternatywną spółką inwestycyjną wpisaną do tego rejestru,

3) w przypadku gdy zaprzestanie zarzadzania wpisaną do rejestru ASI jest związane z przejęciem zarządzania tą alternatywną spółką inwestycyjną przez inny podmiot – firmie (nazwie) i adresie siedziby tego podmiotu.

Jednocześnie Urząd Komisji pragnie zwrócić uwagę na treść art. 229a ust. 2 Ustawy, który w sposób jasny określa, iż w przypadku gdy zarządzający ASI prowadzący działalność na podstawie wpisu do rejestru zarządzających ASI narusza przepisy lub uzyskał wpis do rejestru zarządzających ASI na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów zaświadczających nieprawdę, Komisja może, w drodze decyzji:

1) wykreślić zarządzającego ASI z rejestru zarządzających ASI albo
2) nałożyć karę pieniężną w wysokości do 5 000 000 zł, albo
3) zastosować łącznie sankcje, o których mowa w pkt 1 i 2.

W konsekwencji Urząd Komisji wskazuje, że w świetle obecnie obowiązujących norm prawnych, mając przy tym na uwadze treść art. 229a ust. 2 Ustawy, należy zatem przyjąć, iż podmiot, po uzyskaniu wpisu do rejestru zarządzających ASI może dokonać zmian w dokumentach złożonych jako załączniki do wniosku o wpis do rejestru zarządzających ASI, które uprzednio zostały zweryfikowane przez Komisję w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego, bez konieczności informowania, czy uzyskania akceptacji Komisji, co do treści wprowadzonych zmian. Jednakże Urząd Komisji nadmienia, że zmiany te mogą zostać dokonane tylko w granicach prawa, a dalej prowadzona przez ten podmiot działalność powinna być wykonywana zgodnie z zasadami uczciwego obrotu, w sposób należycie zabezpieczający interes inwestorów ASI, zaś wprowadzone zmiany będą uzasadnione działalnością inwestycyjną ASI, a także brak będzie podstaw do uznania, że wpis do rejestru zarządzających ASI został uzyskany na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów zaświadczających nieprawdę.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że obowiązki informacyjne, o których mowa powyżej, powinny być realizowane w formie pisemnej, zgodnie z uprzednio prowadzoną korespondencją z Urzędem w trybie przepisów procedury administracyjnej. Nie ma zatem obowiązku stosowania jakichkolwiek formularzy w tym zakresie.

II. Obowiązki sprawozdawcze zarządzających ASI wpisanych do rejestru zarządzających ASI

Podstawa prawna oraz zakres informacji przekazywanych w ramach obowiązków sprawozdawczych.

Zarządzający ASI wpisany do rejestru zarządzających ASI wykonuje obowiązki sprawozdawcze w oparciu o:

1) art. 222c i 222e Ustawy w zw. z art. 70zb ust. 4 Ustawy z uwzględnieniem art. 110 ust. 1, art. 5 ust. 3 i załącznika IV Rozporządzenia 231/2013[1],
2) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie uzupełnienia obowiązków informacyjnych zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2016 r. poz. 2097),
3) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 grudnia 2016 r. w sprawie środków i warunków technicznych służących do przekazywania niektórych informacji przez podmioty nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2288).

Zgodnie z art. 222c ust. 1 Ustawy zarządzający ASI sporządzają i przekazują Komisji, z uwzględnieniem art. 110 Rozporządzenia 231/2013, okresowe sprawozdania dotyczące:

1) działalności inwestycyjnej wykonywanej w imieniu zarządzanych alternatywnych spółek inwestycyjnych,,
2) płynności i zarządzania ryzykiem zarządzanych alternatywnych spółek inwestycyjnych – w odniesieniu do każdej alternatywnej spółki inwestycyjnej,
3) stosowania dźwigni finansowej AFI w zarządzanych alternatywnych spółkach inwestycyjnych, które stosują dźwignię finansową AFI - w odniesieniu do każdej alternatywnej spółki inwestycyjnej.

Wykonanie powołanych wyżej obowiązków sprawozdawczych powinno nastąpić przy uwzględnieniu art. 110 Rozporządzenia 231/2013. Zgodnie natomiast z treścią art. 110 ust. 1 Rozporządzenia 231/2013, ZAFI[2] uwzględnia następujące informacje w sprawozdaniach przekazywanych właściwym organom:

1) informacje na temat głównych instrumentów, którymi obraca, obejmujące zestawienie instrumentów finansowych i pozostałych aktywów, w tym strategii inwestycyjnych AFI oraz stopnia koncentracji jego inwestycji pod względem geograficznym i sektorowym,
2) informacje na temat rynków, których jest uczestnikiem lub na których dokonuje czynnych transakcji,
3) informacje na temat dywersyfikacji portfela AFI, uwzględniając, ale nie ograniczając się do najważniejszych ekspozycji i koncentracji.

Jednocześnie, zgodnie z art. 222e ust. 1 Ustawy zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi są obowiązani do przekazywania Komisji informacji uzupełniających zakres informacji, jakie należy zamieszczać w formularzach sprawozdawczych przedstawionych w załączniku IV do rozporządzenia 231/2013, niezbędnych do monitorowania ryzyka systemowego.

[1] Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Dz. U. UE L 83 z 22.03.2013 r. str. 1), dalej: „Rozporządzenie 231/2013".

[2] ZAFI – zarządzający alternatywnym funduszem inwestycyjnym, tj.: również zarządzający ASI.

Informacje uzupełniające określone zostały w przepisach wydanych na podstawie art. 222e ust. 3 Ustawy, tj.: w powołanym wyżej rozporządzeniu w sprawie uzupełnienia obowiązków informacyjnych zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi. Stosownie do treści § 3 ust. 1 w zw. z ust. 9 tego rozporządzenia, zarządzający ASI prowadzący działalność na podstawie wpisu do rejestry zarządzających ASI przekazuje Komisji informacje, w tym dotyczące zarządzanych przez niego alternatywnych spółek inwestycyjnych, obejmujące:

1) liczbę i wartość transakcji zawieranych przez poszczególne alternatywne spółki inwestycyjne przy zastosowaniu technik handlu algorytmicznego o wysokiej częstotliwości,
2) geograficzną strukturę lokat według siedziby emitentów, wyrażoną procentowo w odniesieniu do wartości aktywów wchodzących w skład portfeli inwestycyjnych poszczególnych alternatywnych spółek inwestycyjnych ustalonej z uwzględnieniem art. 2 oraz art. 10 Rozporządzenia 231/2013,
3) wyrażoną procentowo wartość odzwierciedlającą stopień, w jakim pozycje krótkie zajmowane przez alternatywną spółkę inwestycyjną służą ograniczeniu ryzyka inwestycyjnego, w odniesieniu do 5 głównych kategorii lokat stanowiących inwestycje alternatywnych spółek inwestycyjnych,
4) łączną wartość aktywów lokowanych na 5 głównych rynkach, na których dokonywane są inwestycje przez alternatywne spółki inwestycyjne,
5) łączną wartość aktywów lokowanych w 5 głównych kategoriach lokat stanowiących inwestycje alternatywnych spółek inwestycyjnych,
6) kurs wymiany stosowany przy przeliczaniu na euro łącznej wartości aktywów alternatywnych spółek inwestycyjnych,
7) kurs wymiany walut bazowych poszczególnych alternatywnych spółek inwestycyjnych w stosunku do euro,
8) wartość aktywów netto poszczególnych alternatywnych spółek inwestycyjnych,
9) wartość aktywów lokowanych przez poszczególne alternatywne spółki inwestycyjne na 3 głównych rynkach, na których dokonują inwestycji,
10) określenie zarządzających alternatywnymi spółkami inwestycyjnymi, alternatywnych spółek inwestycyjnych, rynków, instrumentów, kontrahentów i przedsiębiorstw przy pomocy identyfikatora krajowego ZAFI, identyfikatora krajowego AFI oraz kodów takich jak MIC, BIC, LEI, ISIN, AII, CUSIP, SEDOL, Bloomberg, Reuters, ECB, o ile kody te zostały nadane.

Forma i sposób wykonywania obowiązków sprawozdawczych.

Informacje, o których mowa w art. 222c ust. 1 Ustawy, przy uwzględnieniu art. 110 Rozporządzenia, zarządzający ASI przekazują w sposób sformalizowany zgodnie ze wzorem formularza sprawozdawczego zawartego w załączniku IV do Rozporządzenia 231/2013.

Informacje uzupełniające, o których mowa w art. 222e ust. 1 Ustawy, określone w przepisach rozporządzenia w sprawie uzupełnienia obowiązków informacyjnych zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, zarządzający ASI przekazują Komisji zgodnie z treścią § 4 tego rozporządzenia.

Stosownie zaś do treści § 4 powołanego rozporządzenia zarządzający ASI przekazuje dane sprawozdawcze określone w formularzach sprawozdawczych przedstawionych w załączniku IV do Rozporządzenia 231/2013 oraz informacje, o których mowa w § 3 rozporządzenia w sprawie uzupełnienia obowiązków informacyjnych zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, w postaci elektronicznej, w formie plików zgodnych z wymaganiami określonymi w załączniku do tego rozporządzenia.

Jednocześnie sposób i tryb wykonywania obowiązków sprawozdawczych, o których mowa powyżej, zgodnie z treścią art. 222c ust. 4 oraz art. 222e ust. 2 Ustawy, został określony w przepisach wydanych na podstawie art. 55 ust. 1 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, tj.: w przepisach rozporządzenia w sprawie środków i warunków technicznych służących do przekazywania niektórych informacji przez podmioty nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego. Z powyższych przepisów wynika natomiast, że sprawozdania okresowe Zarządzających ASI (dalej również „sprawozdania okresowe ZAFI") przekazuje się za pośrednictwem **Elektronicznego Systemu Przekazywania Informacji (ESPI).**

Poniżej UKNF przekazuje informacje na temat kluczowych aspektów natury praktycznej, wynikających z przywołanych powyżej regulacji, które należy uwzględnić przy sporządzaniu i przekazywaniu sprawozdań okresowych przez Zarządzających ASI:

1. Zapoznanie się z istotnymi informacjami dotyczącymi funkcjonowania systemu ESPI możliwe jest na stronach internetowych KNF pod adresem internetowym: https://www.knf.gov.pl/dla_rynku/espi. W szczególności w powyższym miejscu znajdują się odnośniki do dokumentów takich jak regulamin korzystania z ESPI, czy też wzór wniosku o dostęp do ESPI.
2. Celem uzyskania dostępu do systemu ESPI niezbędne jest uprzednie złożenie wniosku o dostęp do systemu ESPI, wykorzystując wzór wniosku dostępny na stronach internetowych KNF. Formularz wniosku o dostęp do systemu ESPI jest przekazywany również przez UKNF wraz z pismem informującym o dokonaniu wpisu do rejestru zarządzających ASI.
3. Bezwzględnym obowiązkiem dotyczącym sposobu, w jaki powinny zostać sporządzone sprawozdania okresowe ZAFI, jest sporządzenie i przekazanie ich **w postaci plików XML zgodnych z wymaganymi schematami XSD**. Odnośniki do plików zawierających wymagane schematy XSD dla plików XML zostały zaprezentowane w odpowiedniej sekcji przywoływanej powyżej strony internetowej https://www.knf.gov.pl/dla_rynku/espi.

Zarządzający ASI obowiązany jest do zapewnienia rozwiązań technicznych i organizacyjnych umożliwiających sporządzenie prawidłowego, tj. w szczególności zgodnego ze schematem XSD, pliku XML. Ponadto **stanowczo zaleca się dokonanie samodzielnej walidacji** zgodności sporządzonego pliku XML z wymaganym schematem XSD przy wykorzystaniu oprogramowania typu *parser*, **przed wysłaniem pliku do KNF**.

4. Obowiązek raportowy obejmuje przekazanie jednego pliku XML zawierającego dane na temat zarządzającego ASI (DATMAN) oraz odrębnie plików XML zawierających informacje na temat każdej zarządzanej alternatywnej spółki inwestycyjnej (DATAIF). Powyższe dotyczy również wewnętrznie zarządzających ASI, którzy obowiązani są przekazać plik DATMAN zawierający informacje o sobie jako o zarządzającym oraz plik DATAIF zawierający informacje o sobie jako o alternatywnej spółce inwestycyjnej.
5. Przekazanie do KNF plików XML zawierających dane sprawozdawcze następuje poprzez załadowanie tych plików (którym to plikom została nadana odpowiednia nazwa, której struktura została określona w ust. 3 załącznika do rozporządzenia w sprawie uzupełnienia obowiązków informacyjnych zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi) w postaci załączników do raportu ESPI sporządzonego na formularzu pod nazwą „ZAFI_222c" (dostępnym na stronie publikacji formularzy ESPI pod adresem internetowym: https://espi.knf.gov.pl/emitent/ w zakładce „ZAFI"), a następnie przekazanie takiego raportu ESPI uzupełnionego o załączniki na kancelarię „ZAFI" systemu ESPI.
6. Przekazane pliki podlegają walidacji w systemie informatycznym wykorzystywanym przez UKNF do przyjmowania sprawozdań okresowych ZAFI. Wyniki walidacji udostępniane są w tzw. kanale zwrotnym, dostępnym pod adresem internetowym https://espi.kng.gov.pl/walidacja. Ze względów technologicznych, wyniki walidacji pojawiają się z pewnym opóźnieniem w stosunku do momentu przekazania raportu. Niezbędne jest monitorowanie wyników walidacji, a w przypadku wygenerowania przez system komunikatów o błędzie – przekazanie odpowiednich korekt.
7. Walidacja przekazywanych plików XML jest co do zasady wieloetapowa, a w szczególności obejmuje:
   - Walidację techniczną (zgodność ze schematem XSD, prawidłowość nazwy pliku itp.) – ewentualne błędy identyfikowane w wyniku tej walidacji oznaczone są kodem rozpoczynającym się od znaków „ZAFI-..," i w przypadku wystąpienia tego rodzaju błędu, przy przekazywaniu korekty **nie dokonuje się zwiększenia numeru korekty w kolejnym pliku** (czyli w przypadku korekty pierwotnie przekazanego pliku numer korekty w dalszym ciągu będzie równy „000");
   - Walidacje merytoryczną (poprawność merytoryczna danych przekazanych jako zawartość pliku XML, z zakresie, w jakim weryfikacja taka możliwa jest przy wykorzystaniu automatycznych reguł walidacyjnych) – ewentualne błędy identyfikowane w wyniku tej walidacji oznaczone są kodem rozpoczynającym się od znaków „CAF-…" lub „CAM-…" i w przypadku wystąpienia tego rodzaju błędu, przy

przekazywaniu korekty **dokonuje się zwiększenia numeru korekty w kolejnym pliku** (czyli w przypadku korekty pierwotnie przekazanego pliku, który miał numer korekty „000", korekta tego pliku powinna zostać oznaczona numerem korekty „001").

Okresy sprawozdawcze oraz terminy wykonywania obowiązków sprawozdawczych

Mając na uwadze regulacje zawarte w art. 5 ust. 5 Rozporządzenia 231/2013, a także postanowienia wskazane w załączniku I pkt 3 wydanego przez ESMA dokumentu Wytyczne dotyczące obowiązków sprawozdawczych na podstawie art. 3 ust. 3 lit. d) oraz art. 24 ust. 1, 2 i 4 dyrektywy w sprawie ZAFI (ESMA/2014/869), należy wskazać, że w przypadku zarządzającego ASI prowadzącego działalność na podstawie wpisu do rejestru zarządzających ASI, znajduje zastosowanie roczna częstotliwość przekazywania sprawozdań okresowych ZAFI.

Zgodnie z ust. 5 pkt. 2 załącznika do rozporządzenia w sprawie uzupełnienia obowiązków informacyjnych zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, w przypadku przekazywania danych sprawozdawczych po raz pierwszy przez zarządzającego ASI, dane sprawozdawcze obejmują okres od pierwszego dnia kwartału następującego po tym, gdy staną się dostępne informacje podlegające przekazaniu. Ponadto zgodnie z ust. 5 pkt. 1 załącznika do ww. rozporządzenia, dane sprawozdawcze odzwierciedlają stan na ostatni dzień roboczy kwartału, półrocza lub roku kalendarzowego zgodnie z kalendarzem transeuropejskiego zautomatyzowanego błyskawicznego systemu rozrachunku brutto w czasie rzeczywistym (TARGET).

W świetle powyższego należy stwierdzić, że pierwsze sprawozdanie okresowe, o którym mowa w art. 222c ust. 1 Ustawy, zawierające dane na temat zarządzającego ASI, powinno zostać przekazane przez zarządzającego ASI prowadzącego działalność na podstawie wpisu do rejestru zarządzających ASI za okres od pierwszego dnia kwartału kalendarzowego następującego po dacie wpisu zarządzającego ASI do rejestru zarządzających ASI do ostatniego dnia danego roku. Zatem, jeżeli wpis do rejestru zarządzających ASI zostałby dokonany w dniu 15 lutego 2018 r., pierwsze sprawozdanie okresowe powinno obejmować okres od dnia 1 kwietnia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. Natomiast kolejne sprawozdanie okresowe powinno obejmować okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r., przy założeniu, że utrzymane zostały przesłanki określone w art. 70zb Ustawy, warunkujące możliwość prowadzenia działalności na podstawie wpisu do rejestru zarządzających ASI. Jednocześnie zarządzający ASI wpisany do rejestru zarządzających ASI w IV kwartale 2018 r., przekazuje po raz pierwszy sprawozdanie okresowe ZAFI co do zasady dopiero za okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.

Analogiczna reguła znajduje zastosowanie w odniesieniu do sprawozdań okresowych, o których mowa w art. 222c ust. 1 Ustawy, zawierających informacje na temat poszczególnych alternatywnych spółek inwestycyjnych zarządzanych przez zarządzającego ASI.

Natomiast maksymalnym terminem przekazania do Komisji ww. sprawozdań okresowych stosownie do przepisu art. 110 ust. 1 *in fine* Rozporządzenia 231/2013 jest termin jednego miesiąca od zakończenia okresu sprawozdawczego, przy czym jeżeli alternatywny fundusz inwestycyjny, którego dotyczy sprawozdanie, jest funduszem funduszy, termin ten może zostać przedłużony o 15 dni. A zatem sprawozdanie okresowe zarządzającego ASI prowadzącego działalność na podstawie wpisu do rejestru zarządzających ASI za dany rok obrotowy powinno zostać przekazane w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego.

Inne istotne elementy otoczenia regulacyjnego dotyczące wypełniania obowiązków sprawozdawczych zarządzających ASI

Mając na uwadze praktyczne aspekty wykonywania obowiązków sprawozdawczych zarządzających ASI, przy wypełnianiu tych obowiązków uzasadnione jest uwzględnienie treści następujących dokumentów, odpowiednio w zakresie, w jakim mają one zastosowanie do zarządzających ASI prowadzących działalność na podstawie wpisu do rejestru zarządzających ASI:

1) wytyczne ESMA dotyczące obowiązków sprawozdawczych na podstawie art. 3 ust. 3 lit. d) oraz art. 24 ust. 1, 2 i 4 dyrektywy w sprawie ZAFI (ESMA/2014/869),
2) publikowany i aktualizowany przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (dalej: „ESMA") dokument *Questions and Answers*. Application of the AIFMD[3] (ESMA34-32-352) (odpowiedzi na pytanie nr 64 oraz 66 odnoszące się do procedury przekazania pierwszego sprawozdania okresowego),
3) opublikowany przez ESMA dokument wskazówek technicznych oraz skonsolidowany schemat sprawozdawczy (ESMA/2013/1358 i 1359),
4) schematy XSD dla plików XML, przy użyciu których należy przekazywać dane sprawozdawcze określone w załączniku IV do rozporządzenia 231/2013 w wersji 1.2 (dokument ESMA/2013/1361).

[3] Https://www.esma.europa.eu/search/site/3432352.